

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)
15 Martie st. v.
Dumineca 27 Martie st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 22.

ANUL XVII.
1881.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe „ de an 5 fl.; pe „
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

George Vasilevičiu.

Doue-șeci de mii de suflete românesce deficit în șeci ani în comitatul Aradului! Iéta laconicul rezultat al statisticeii, cuvinte lugubre de jale românesca! Unde e salvatorul némului românesce, unde apostolii poporului cari cu graiul și cu fapt'a moralei și abnegațiunii sê-l abata dela clinul lunecos al nimicirii? Ar trebui sê fia mulți ca năsipul mărei, dar ei sânt pușini ca stelele pe ceriul noros. Inim'a ni se stringe de durere când vedem, că și din acești pușini alesi unul câte unul dispăre pentru a nu-l mai avé!

Unul din acei barbați, cari pentru aceea se nasc și fraiesc pe pamânt ca sê servésca semenilor lor de model, un barbat înzestrat cu tôte ênsușirile frumóse ca om, preot, român și consórtie : inim'a cea mai buna, sufletul nobil, devotatul bisericeii, zelosul român, cel mai iubitor soșiu, cu un cuvânt prototipul pretopopilor românesce George Vasilevičiu nu mai este! El ne-a parasit trecând în noianul necunoscut al eternității tocmai atunci când eră mai mare trebuința de dên-sul. Mórtea l'a rapit dela acel post pentru care par că natur'a l'ar fi destinat, dar pe carele numai pré pușin timp îl ocupase.

Voind a-i face biografi'a, pré pușin este de notat. Vié-ș'a sa n'are evenimente epocale, faptele sale nu alarmau lumea, natur'a sa nu suferia varierile sgomotóse : un șir neîntrerupt al activității unui blând pastor sufletesc, a unui zelos român care în cauze naționale pașia oblu dupa cum

i dictă inim'a sa binesimțitóre, aceea inima, care n'a încetat pâna la mórte a bate pentru „mam'a bisericea, scump'a sa națiune și dulce sa limba . . .” astfel a fost vieț'a lui Vasilevičiu. Un arbore modest, fără flor i pes-

George Vasilevičiu.

trițe, dar cu fructe dulci și hranitóre, copaciu care nu respândesce miros ce îmbata și ameteșce, dar care pe nesimțite purifica aerul dimpregiur, nu plop sumeț care isi innalța vèrful la ceriu și nu întinde adapost, ci stejjar crengos cu clómbe latite, un adeverat adapost ce dă umbra și te scutesce de furtuna . . . iéta cine a fost Vasilieviciu.

Nascut la 1823 în Micalaca, comun'a cea mai aprópe de Arad, a facut studiile gimnasiali în Arad și Oradea-mare, apoi a mers la Poșon de a terminat facultatea de drepturi. I erá acuma deschisa carier'a de avocat séu de amploiat, el inse a preferit, urmând îndemnului înimei sale, a îmbracișá modest'a chiamare preoțesca, care corespundea mai mult spiritului seu blând și caracterului liniscit. Astfel a intrat la teologia în Arad, absolvând cursul teologic în 1846, servind ánca de pe atunci de model colegilor sei, precum și ađi nu am aflá mai potrivit esemplu pentru d'a-l recomandá spre imitare acelor tineri, cari cu marginit'a lor pricepere nu sciu prețui sublim'a cariera pastoralá. În 1847 fu chirotonit de preot pentru parochi'a Gíula, dupa ce s'a casatorit cu Elena Nicóra, nepót'a neuitatului apostol al bisericei nóstre naționale Moisa Nicóra. În Giula (Békés-Gyula) servi altariului 15 ani; denumit fiind apoi de protopop al Beiușului, aci i se deschise un teren mai larg, unde lumea a început a descoperi în Vasilieviciu un adeverat tesaur de protopop. Mândru d'a se puté aflá în mijlocul unui element românesc atât de compact și inteligent al Beiușului, el în timpul cel mai scurt a cucerit tóte inimele turmei sale prin tactul seu fin, purtarea-i esemplara și bunatatea sufletului. Apoi se puse cu tóta virtutea a organizá protopopiatul, a introduce catechisare sistematica la elevii ortodocși ai gimnasiului, facéndu-se énsusi catechet gratuit; a ținé des predici credincioșilor, a da impuls vieții sociale, ceea ce lui i-a succes cu atât mai ușor, căci érá persóna placuta la toți sciindu-se aredicá asupra veleităților confesionali. În anul 1872 când și-a mutat postul dela Beiuș la Șiri'a (Világos) întreg Beiușul a gelit departarea celui mai iubit și respectat om. Martori oculari ai scenei de despărțire đic că acésta érá sfașietóre. La Șiri'a numai pentru aceea s'a mutat ca sé fia mai aprópe de vètr'a parintésca, de consângeni și amici din copilaria, pe cari i adorá. Aici a trait o vieța de tot liniscita, continuând munc'a sa preoțesca spre fericirea tractului seu și abstinédu-se dela tóte frecările de partide. Índuplecat de amicii numerosi ai sei mai mult de cât de voi'a buna primi alegerea de protopop al Aradului urmata abia anul trecut.

Ce bucuria am simțit noi Aradani când dupa o veduvia de 3 ani ai scaunului protopopesco amu reușit a aședá în acela pe un Vasilieviciu, câte prospecte sanguinice credeam că au sé fia realizate de noul protopop, câte idei frumoșe naționale, ce de planuri marețe . . . điu'a de 22 febr. cu înfiorátorea veste despre mórtea sa tóte le-au nimicit! Fatal'a veste s'a lațit ca fulgerul sdrobitor lasând dupa sine jale și suspine. Durerea a ajuns la culme când ni revocaram în memoria momentósele cuvinte care le-a esprimat cu ocaziunea instalării sale în fači'a altariului lui Dđeu : „ . . . voi rugá pe Dđeu ca numai pâna atunci sé me lase se petrec între cei vii, pe cât timp voi sci traí și lucrá pentru mam'a biserica, scump'a mea națiune și dulcea mea limba* .

Juraméntul serbatoresc în adevér riguros l'a ținut. Mórtea l'a ajuns în comun'a Șoimuș în mijlocul afacerilor naționali-bisericesci.

Dr. G. V.

Cântece populare.

VIII.

Véra, véra,
Primavéra,

Primavéra, mum'a nósta,
Ia zapad'a de pe cósta,
Sé resara floricele,
Tamâióra, viorele,
Sé culeg cu chiticele
Și sé dau maicuții mele.

IX.

Când aud cucul cântând,
Și merlița șuerând,
Me fac brósca pe pamént,
Eu đic cucului sé taca,
El se suie sus p'o craca
Și tot cânta de me séca.

X.

Frunța verde margarit,
Of, of, of!
Teișorul mi-a 'nflorit,
Of, of, of!
Florile s'au scuturat,
Nu sciu Dómne ce sé fac?
C'am remas amoresat,
Și iubit'a m'a lasat,
Nu sciu Dómne ce sé fac?

XI.

Frunța verde de dudu,
Puic'a mea și drag'a mea,
Asta bóla ce-o zac eu
Nu-mi e dela Dumneđeu,
Singur mi-am facut'o eu,
C'am fost iute la iubit
Și oțelit la cuvént.

XII.

Frunța verde, trei granate,
Of! suflete întristate:
Pentru ce nu-ți vine-o mórte?
Ajunga-ți de când traiesci
Și cu jale patimesci
O vieța cu amar,
Tinerete însedar.

XIII.

Maicuța când m'ai nascut,
Mult bine ți-a mai parut,
C'un picior m'ai leganat
Și c'o mâna m'ai scaldat,
Din gura m'ai blastemat,
Cât voiu traí eu pe lume,
Sé ratacesc fára nume,
Sé n'am casa,
Sé n'am mésa,
Sé n'am parte de noroc
Și în veci sé ard în foc;
Ce nu me stríngeai de gát
Și sé me dai de pamént,
Sé nu traiesc amarit?

XIV.

Frunța verde de malure,
M'a palit dorul de mure,
M'aș duce la cea padure,
Sé culeg vr'o dóue mure,
Dar vetavul murelor
Sede 'n dosul tufelor.

(Din colecțiunea inedita a dlui V. Alecsandri.)

(Va urmá.)

Un tutor.

— Comedia în 2 acte și 1 tablou. —
(Urmare.)

Actul II.

Scen'a I.

(Scen'a e împărțită în două odăi. Un'a în stâng'a spectatorului — mare, cea din drept'a — mica. Cea mica iluminată, cea mare nu.)

Redeanu și Dornescu în odai'a cea mica.

Redeanu (șede lângă o mesuța.)

Tot ce-mi spui tu, îmi pare ca un vis... ca o poveste. Déca m'ar iubi copil'a acést'a în adevér, ar fi cautat sè-mi placa, pe când din contra, ea cauta sè-mi faca tóte neplacerile posibile. Erá destul sè vreu ceva — dar asta erá lucru jurat — pentru ca ea sè nu vree. Dómne feresce! Nu înțeleg așa amor!

Dornescu (care a sfredelit uș'a care desparte cele două odăi, în două locuri.)

Așá, lucrul e facut. Acum esti sigur, că uș'a nu s'a deschide?

Redeanu.

Sigur. Am chei'a la mine. Dar bine, raspunde-mi la ceea ce te-am întrebat!

Dornescu.

Ce sè-ți respund, déca vorbești astfel de nerođii, dupa tóte care ți le-am spus?

Redeanu.

Nu. Înse nu înțeleg.

Dornescu.

Nu înțelegi? Dar spune-mi, me rog, nu mi-ai spus tu singur, că la pensión o laudau toți ca buna și ascultátóre? Aici erá rea, fiind că te iubiá fãra s'o scia, și-i erá ciuda, iérasi fãra s'o scia, că n'o iubesci și tu, de acolo veniau tónele nesuferite... Apoi când ai cađut odata de pe cal, nu mi-ai spus că a leșinat și tređindu-se apoi, a plãns ca un copil mic?

Redeanu.

Are o inima buna.

Dornescu.

Că a batut pe Buzdugan pentru c'a stricat vasul, pe care i-l daduseși tu?

Redeanu.

E iute, iéta tot.

Dornescu.

Că nu voescé sè véda pe domnișór'a Belici?

Redeanu.

E capriçioasă!

Dornescu.

Nu meriți de-a fi iubit! E gelósa. A înțeles, că fetița cealaltá vré sè-ți placa și de-aceea n'o póte suferi.

Redeanu.

ÂNca un'a!... Lasa-me... esti un nebun.

Dornescu.

Nu știu care din noi doi. Par că ast'a ar fi ceva nou, că placi tu femeilor? Numai nu te pré fudulí.

Redeanu (ridénd.)

Oh! nici de fel.

Dornescu.

Nu sânt calitáți superioére în tine care le atrag — asta nu. Tu le placi numai, fiind că nu te îngrigesci de ele. Esti rece și indiferent... dar mai cu sèma afurisit'a ta de recéla le prepadesce.

Redeanu.

Ce om periculos mai sânt și eu!

Dornescu.

Las, că mi-ai facut tu destule șoçii, pe când eram tot împreuna.

Redeanu (sculându-se.)

Par că am auđit ceva.

Dornescu (se uita prin uș'a.)

Nu-i nimic!... De când a venit Rarița din oraș,

s'au dus Leonora cu dèns'a la biserică. Le-am veđut pe amèndóue în amurg, cum se închinău din tóta inim'a și cereau ajutor pe drumul greu, care vor sè-l faca.

Matilda Poni.

(Va urmá.)

Respuns dlui Aron Densusianu la articolul „Aventuri literare“.

(Urmare.)

Pána acuma literatur'a nóstra a fost scutita de aventuri, dar geniul cel reu se vede, că le introduce prin rol'a unui Aventurila.

Densusianu déca doriá sè apere „Negriad'a“, avea datorința, în interesul adevérului și luminării, ca sè citeze din critica, din cuvènt în cuvènt, acele ce voiá sè le restórne. Dar acést'a, abiá în puçine locuri o face, peste tot cu vorbele sale proprii descrie ce aș fi đis eu, și intra aceste e mare deosebire. Acést'a o fac de regula advocații rabulisti. Și unde și citéza câte ceva, nu o aduce în legatur'a, în care am pus'o eu, ci cu materi'a acusi sare nainte acusi napoi, încât nu mai afli firul ce l'am urmat în critica, și nu-l mai poți reculege, cu de buna sèma are tendința ca sè turbure.

Densusianu avea sè remána la apărarea „Negriadei“, și fiind că am criticat și „Traianid'a“, putea sè o apere și pe acést'a, dar în favórea acesteia, nu a redicat cuvèntul seu. Îndata înse ce și-a lațit respunsul seu, și asupra opurilor mele, tiparite și cu 20 de ani mai nainte, și cari până ađi au fost scutite de geniul reu, și n'au fost materia criticeii, Densusianu apare de adevérat Aventurariu.

Astfel on. public va pricepe că eu nu stau față numai cu respunsul la critica, ci cu o critica, respective judecata statariala asupra mai a tuturor opurilor mele, dar și acést'a fãra nici un fir și fãra nici o sistema, numai cu scopul, sè nu lase pe mine nici o haina. Periculos Aventurariu.

CA II-a observare. În mai multe jurnale române, sub titlul: „Descoperiri mari“ am publicat povesti populare române, în cari am descoperit mituri, seu fragmente de mituri elino-române vechie.

Densusianu în nr. 95 în not'a prima đice: „Marienescu înse nu ne spune nimic despre oper'a „Walachische Märchen“ publicata de frații Schott la Stuttgart în 1845 care tot deodata publica pentru fia-care poveste studie de mitologia comparativa. Dl Marienescu a descoperit aceste studii, și ni le aduce nóua ca ale sale proprii: „Descoperiri mari!“

Iéta o judecata statariala, fãra a motivá, că în ce stá faptul, și vin'a. Malițioasa aventura.

Sè deslucesc:

a) Eu cunosc pe Schott ánca de pe la 1853—1854, il am și l'am cetit, și studiat. Densusianu se vede că nu l'a studiat, și nici a cetit tóte descoperirile mele, pentru că, déca am esplicat vr'o poveste, care se afla și la Schott atunci am citat pe Schott, și am aretat diferința esemplariului din Schott. Déca va ceti, va aflá, înse Densusianu a luat matur'a schliapliului.

b) În esplicațiunile poveștilor, încât am și citat vre-un esemplar dela Schott — nu m'am folosit de esplicațiunile lui Schott, nici nu mi le-am atribuit de ale mele, căci în parte nu erau de materi'a ce am pertract'o eu, și nu le puteam folosi, în parte pentru că nu puteam sè le folosesc, de óre-ce el în tóte are tendința de a aretá și în poveștile nóstre germánism, mitologia germána, la ce — precum se vede — epopeistul nostru ánca nu a petruns.

Dr. A. Marienescu.

(Va urmá.)

S A V A

Calindarul septemănei.

Dziu'a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca	15	27	Mucenic. Agapie.	5 49	6 11
Luni	16	28	Mucenic. Sabin.	5 47	6 13
Marti	17	29	Précuv. Alecsie.	5 45	6 15
Mercuri	18	30	P. Chiril Arch. Ierus.	5 44	6 15
Joi	19	31	M. Hrisand și Darie.	5 42	6 17
Vineri	20	1	PP. ucisi în M. S. Sava	5 41	6 18
Sâmbeta.	21	2	Cuv. P. Iacob Ep.	5 40	6 19

Conversare cu cetitórele.

Primavéra!... Cu frica scriu acest cuvânt. Me tem, că încă pân' a nu se uscă negrel'a pe acesta hârta, timpul se va schimbá și me va da de mîncîna. Căci timpul acuma e fôrte schimbacîos, întocmai ca unii ómeni de ai noștri în politica; ađi i veđi mari naționalisťi, și mîne... Dar sê nu facem politica!

Nu este dara mirare, că óșpeđii de mult doriťi, rëndunelele dragalașe încă n'au sosit. Ma și modest'a viorica abiá cutêza sê-și scóta mirositoriul cap.

În loc de acești óșpeđi, așteptați cu dor, a sosit înse un óșpe pe care nimene nu l'a dorit: potopul riu-riilor, care a facut multa paguba și a ruinat pe mulți ómeni.

Am cetit cu multa condolența raporturile despre versarea Crișurilor și a Barcăului, și scriind o varietate relativa la acesta catastrofa, sub impresiunea durerii, ieta ce ilaritate îmi produse aceea totuși:

Eu am scris: „Ap'a viniá ca un potop...”

Culegatorul de litere înse, carele nu e român, și încă nu scie românesce, în timp de doi-spre-đece ani, de când lucrêza la fói'a acêst'a, neculegând dóra nici odata cuvântul „potop”, a cugetat, că de sigur e vr'o greșêla de condeiu, și a aflat de bine a-l suplini cu alt cuvânt, pe care l'a cules adese ori.

Și fras'a culêsa și corêsa de el a sunat astfel: „Ap'a viniá ca un *protopop*...”

Ieta ce deosebire mare pôte sê face o greșêla de tipar! Poetii mai ales arú putê spune, cum de multe ori o singura litera greșita face o caricatura din sublimel lor inspiraťiuni, tunând pros'a cea sarbeda, în mijlocul celei mai ideale poesii.

Aș putê sê scriu un capítlu destul de picant în privința ast'a, cum de esemplu odata pentru o litera greșita, a trebuit sê retiparim fói'a întreaga, și multe altele de aceste, dar tóte aceste nu se potrivesc în o conversaťiune de seson...

Frumos anutimp! Cine nu s'ar bucurá de sosirea lui?! El aduce și literaturii naționale totdeuna câte o serbatóre. Acêst'a e adunarea Academiei Române, care, conform statutelor sale, se ntrunesc în fia-care an în postul mare la adunarea generala în Bucuresci.

Națunea petrece în fia-care an cu interesare întrunirea Academiei, căci aștepta dela dên's'a deslegarea unei probleme grele: regularea ortografiei nóstre. Durerel! pân'acuma acêsta dorința nu s'a realizat. Anul trecut s'a facut o schimbare mare în asta privința; înse acêsta n'a putut sê produca rezultatul dorit. Reform'a de an n'a ținut cont de vocea opiniunii publice, n'a tins a combiná ambele sisteme ortografice și astfel a gasi o cale de mijloc, pe care toți, séu cei mai mulți, arú fi calcat bucuros: ci resturnând un principiu es-

trem, adeca etimologismul radical, a adoptat altul, fonetismul încarnat. Va sê đica a cađut din o estremeitate în alt'a. Tot greșel'a vechia, dar în alta forma.

Ne pare reu, căci pâna când Academi'a nóstra va șchiopetá prin gropile estremeității, nu va putê sê-si cástige nimbul de care trebue sê se bucure o corporaťiune científica.

Ne pare reu, căci ori ce óra perduta în cestiunea unificării ortografiei nóstre, produce pedece și pentru regularea limbei nóstre. Aderinții estremi ai ambelor sisteme se n'trec în a ne schimosi limb'a. De o parte purismul radical, în frunte cu „Vocea Romana” den Craiova, nu lasa ca sê între nici un cuvânt care n'are carte de botez din Roma, și negasind destule pentru graiul comun, nascocesce niște vorbe șuchiate, cari înspaimânta urechi'a românului și totodata stêrnesc ilaritate; de alta parte conservatismul extrem nu se sfiesce a scrie încă și astadi: nadeșde, slava, duh, norod, gospodaria, róda, slugarnicia, îmbelșugat etc.

Cel ce nu crede, cât de urit suna aceste cuvinte, poftêscă pe cutare dama româna sê le rostêscă! Va vedê, că nici cea mai frumósa gurița, care pronuncia cu atâta farmec cuvintele române, nu va fi în stare sê le deie timbrul plăcerii.

E bine, cel ce și cu astfel de protecťiune își perde procesul, acela n'are decăt sê capituleze din capul locului și sê nu mai țina înderetic la parerile sale scâlciate. În timpul de acuma protecťiunea este totul, cel ce n'are acest atribut necesar pentru realizarea dorinței sale, culce-se și dórma!

Ieta pentru ce credem noi, că esposiťiunea naționala din Sibíiu va avê un succes complet. Ea adeca s'a pus sub protecťiunea națunii, dar în acêsta protecťiune femeile au partea cea mare. Esposiťiunea româna din Sibíiu va fi nu numai o esposiťiune naționala, dar în special o oglinda a femeii române, în care toți o vor putê vedê cu tóte frumusețile sale.

Sântem de parerea, că acea esposiťiune va escelá în deosebi prin lucrul de mâna al femeii române; de aceea cu tot dreptul pot sê profetesc, că aceea va fi o gloria a secului nostru frumos, frumos în adevăr în tóte clasele sale.

Nu pôte fi dar nici o îndoiêla, că damele nóstre nu vor lipsi d'a se represintă prin lucrurile lor la acest câmp al gloriei, unde fia-care rađa a succesului se va reversá și asupra națunii ale cărei fiice sânt. Înse ca sê póta fi represintate cu demnitate, trebue sê s'apuce de timpuriu la lucru. Ieta și anutimpul ajuta, đilele s'au lungit, balurile au trecut...

Balurile! Ah! ce suveniri dulci! Pôte că unele dintre dvóstre arú fi preferit sê fiu conversat despre baluri. Îmi cer scusele, dar nu-mi place sê repet lucruri de o suta de ori ađute.

Ce se vorbesce dupa bal? De regula se infira cam acêsta convorbire:

El: Cum v'ați petrecut la balul trecut?

Ea: Fôrte bine.

El: Firesce, ați danțat mult.

Ea: Oh! fôrte mult.

etc. etc. etc.

E bine, de ce sê ve fiu reprodus un asemenea dialog? Nu este mai comic, decăt a spune altora cu mare emfasa o noutate ceea ce dênșii — demult sciu.

Încheiu dar și eu, ca nu cumva sê fiu criticat. Nu e mai infricóșata decăt critic'a femeieșca. Pentru ce? Pentru că femeia este mai competenta a face o critica. (De și acêsta de multe ori e cam parțiala.) Numai ce-i perfect, pôte sê critice pe alții. Dar Balzac a đis: „Femeia este cea mai perfecta între creaturi; ea este o creaťiune transitória între om și ánger”.

Josif Dulcanu.

Concertul Dima în Lugos.

— La 20 martie. —

Dumineca în 20 l. c. a avut loc aici în Lugos în teatru înaintea unui public destul de numeros concertul dat de simpaticul cântăreț, cunoscutul basist dl George Dima, cu sucursul dșorelor Elena Radulescu, Cornelia Bésán, Cornelia Jivi, a dlui Fr. Scherff jun. și a reuniunii române de cântări, sub conducerea dirigențului seu dl Iosif Czegka.

Programul: 1. a) Rubinstein A., „Asra“. b) Schumann R., „Cei doi grenadiri“ — G. Dima. 2. Schubert-Liszt „Soirées de Vienne, Valses caprices pour piano“ — dr'a Radulescu. 3. Schima N., „Un vecinic souvenir“ — dr'a Jivi. 4. Esser H., „Blastemul cântărețului“, balada — G. Dima. 5. Donizetti-Czerny „Lucrezia-Borgia“ pour piano à 4 main — dr'a C. Bésán și dl I. Czegka. 6. a) Scheletti G., „Dorul“, b) Holstein F. v. „Das gefeite Hemd“ — G. Dima. 7. Veit W. H., „Schön Rothtraut“, cor barbalesc — corul Reuniunii. 8. Loewe C., „Archibald Douglas“, balade — G. Dima.

Dl Dima dispune de o voce frumoasă și placută, e un artist serios cu conștiința și poșede art'a cântatului în mare mesura; a cântat piesele sale parte cu text românesc, parte — din considerațiuni prosodo-eufonice — cu text germán și a secerat multe aplauze, îl recomandăm întreg publicului românesc, unde va mai concerta, să-l primésca cu caldura și-i urăm succes pe carier'a de cântăreț.

Ce am fi dorit a fost: mai multa linisce și atențiune în public. Sub durat'a baladei „Archibald Douglas“, care dl Dima a cântat-o atât de frumos și elocinte, neliniscea escata — mai cu séma în galeria — a fost chiar iritator de nervi; un „st!“ mai energic acelei „regiuni“ ar fi la loc cu alta ocașiune.

Dșor'a Radulescu de asta-data ne-a surprins cu pies'a de Schubert-Liszt, cântând-o de-a rostul cu multa siguritate și interpretare placută pentru auditoriu, cum și candid'a dșor'a Bésán, prima-data, o copila de 10 ani, cu adevărat dragalașul ei joc „à 4 mâni“ cu maestrul ei Czegka încă ni-a cauzat surprindere neașteptată. Dșor'a Jivi și acuma ca și alta-data a delectat publicul cu simpatic'a-i cântare; i-am mai recomandă, ca la alta ocașiune să lase vocea sale — despre care ne-am convins că o are — deplina libertate, să o lase să sbóre cătra auditoriu, la momentele recerute, cu toată puterea ce-o are dela natura. Corul Reuniunii cu „Rothtraut“ s'a purtat cu voinicía; în părțile delicate ale corului, dóra cu câteva nuanțe și mai cu multa siguritate decât alta-data.

Însemnăm cu recunoștința escelent'a acompaniare pe piano a dlui Scherff la cântările dlui Dima și am mai avé de amintit încă unele asupra tacticei ce se observéza, séu nu se observéza la noi, din partea unor conclucatori la urmarea pieselor în concerte faciă de artiști recunoscuți, dar totuși, ni rezervăm acesta pâna la alta ocașiune deca s'ar mai întemplă se fia neaperat de lipsa o astfel de „severitate“ din partea „criticei“.

S.

O petrecere în post.

— Timișóra 23 martie. —

În sér'a 22 martiu st. n. s'a dat un concert musical-declamatoric de cătra cadetii școlei de infanteria din Timișóra, cu urmatorul program:

1. Reminiscențe din oper'a „Martha“ de Flotow, executată patru mâni pe pianoforte. 2. „Die Ehre Gottes“, cânt-chor de Beethoven. 3. „Der Truppen-Eleve“, poesiă de Maňojloviću. 4. a) „Le célèbre Largetto“,

de Mozart, și b) „Csárdás“ pentru violina și acompaniarea fortepianului, de Hauser. 5) „Az obsitos“, poesiă de Garay. 6. „Der Corsar“, cânt-chor de Debeis. 7. „Miska“, poesiă de Lenau. 8. „Meditațiuni“ asupra I preludiu de Bach, cvartet: violina, flauta, fpian și harmonium. 9) „Cănele soldatului“, poesiă de Gr. Alexandrescu. 10. „Soldatenleben“, poesiă cu patru tablouri de Kuderna.

Timpul eră urit, dar un public ales și forte numeros, s'a înfașat în frumoșele localități a institutului. Eră dovéda de interesul ce aveau pentru reeșit'a acestei programe, ce cu drept se pôte dice că e compusa din piese ce pe lângă desteritate pretind și un studiu serios spre a le predă în gustul compositorilor.

Îndata esecuțiunea piesei prime, ne întimpină cu dulcile sale melodii, în un bogat colorit musical. Urmă apoi corul cu precisiune serbatorésca, în cântul sublim a lui Beethoven; iér în cealalta piesa areta prin o dragalașa schimbare fericirea și patim'a acelu barbat, ce cunoscea din întrég'a lume numai o fêta, și negrul vas, aruncat din val în val pe suprafața oceanului. Vii aplauze au rechiamat pe cântăreți.

Largetto și căardașul au fost executate de-o mâna ce pórta escelent arcușul viorei. Fineț'a producțiunii și curața tonurilor au fost laudate de specialisti. Acompaniarea pianului încă a fost buna.

În cvartet tot. acea vióra insoțita de un brav flautiet și alte două instrumente, trebui la viforose aplauze să prepeteze meditațiunile.

Declamațiunea atâtău fu o șagalnică inspirațiune, cu gesticulări deplin corespunđătoare tinerului elev ce-o predă. Iér poesiă lui Lenau veți ghici dvostre că eră despre o nôpte balae cu husari resboinici, și cu-o vióra ce esprimă tôte pasiunile lui Miska. Pe noi înse, pe noi ce ne numim români, și nu ne rușinăm de limb'a noastră — ne-a îmbucurat declamațiunea: „Cănele soldatului“.

Eră vorb'a româna — limb'a resonatöre în care neimitaverul Alesandrescu zugravesce un'a din cele mai mișcătore scene din viét'a unui ostaș.

Cine nu va fi strabatut de cuvintele:

„Ranit în resboie soldatul cașuse
Și în puține zile chinuit muri;
Departé de-o muma care-l hranise
Și care-l iubi...“

Cine nu va socoti cu-o muta durere la viét'a omului aruncat pe țermuri straine, la viét'a ce se stingé, fără a mai puté fi încaldita de iubirea unui suflet scump?

Vai! poetul le-a pus pe hârtia tôte aceste dureri așa, ca și când le-ar fi petrecut el. Iér declamatoriul dl Baiasu a rostit fia-care cuvânt, personificând idealul poetului de-o parte, iér de alta aretând că este mândru de națiunea sa, și că la ori ce ocașiune nisuesce a-o redică la înnalțimea ei meritata.

Da! românul trebuie să convinga pe strain că esista, și este vrednic să existe. Onóre dara junelui declamant; onóre și dlui supratenente Maga, care în calitate de profesor a institutului preda limb'a româna cu zel și iubire!

Remâne a mai amintí de ultim'a piesa, ce declamata cu multa verva fu insoțita de patru tablouri vii. Poesi'a eră copí'a viétii ostașesci. Desfașurá: desparțirea baietului de parinți — elevul cu degetul pe mapa — plecarea la lupta — și cele din urma clipe a luptatorului.

Tôte aste în grupe vii, cu caractere diferite, în fase și mai diferite ilustraú o viétă întréga. Scen'a din urma, maréța de-o lumina roșia aretá pe ostașul ranit, ce móre șoptind: patria și imperat. Imnul resună doios și pianisim, de dupa culise.

Un moment vedeam tóte, atunci cadú cortina între sgomotóse aplaude. Și jocul începú, jocul vesel dupa care se despartíra óspetii încántați; mai încántați erau românii: dómn'a și dl Liotta cu fiic'a dr'a Anastasia, învețatorul T. Lungu și soț'a, și

Emilia Lungu.

Literatura si arte.

Constantin Negri. Sub titlul acesta dl Andreiu Vizanti, deputat de Roman, a publicat la Bucuresti în o broșura raportul seu asupra proiectului de lege votat de adunarea deputaților României în ședința dela 20 februarie 1881 pentru aședarea bustului lui Constantin Negri în sal'a Adunării. Dl Vizanti descrie în acésta broșura cu colori viue viét'a și activitatea acestui mare barbat de stat român, al cărui bust, în urmarea legii votate, se va aședá d'a laturea cu a lui Câmpineanu, Panu și Barbu Catargiu, trei barbați eminenți cari au ilustrat tribun'a româna.

Din Analele Societății academice române, precum aflăm, (căci Academi'a n'are datin'a sê tramița și diarelor edițiunile sale,) a eșit Sesiunea anului 1877, tomul X, Secțiunea II, fasciór'a a dóm'a, care cuprinde Memorii și notițe. Unde se afla de vëndare, nu scim. Nici prețul.

Despre dn'a Matilda Poni n. Cugler diarul beletristic unguresc din Budapesta „Fővárosi Lapok“ publica doi articoli de dl dr. Alesandru Tóth. Acești articoli conțin o recenziune interesanta a poesilor eminenței nóstre poete, dimpreuna cu câteva traduceri din acele poesii. Constatám cu placere, că recenziunea e scrisa obiectiv și cu cunoscínța, iér poesile sânt bine traduse. Recenziunea se ocupa numai de broșur'a autórei publicata sub numele „Matilda Cugler“, și facénd de odata biografi'a poetei, zugravesce fazele prin cari aú trecut inim'a ei și esplica prin citațiuni inspirațiunile sale poetice, cari aú farmecat pe români. Tóta recenziunea e scrisa cu simpatia. Se vede, că recensentul nu numai cunóșce limb'a, dar are simpatia și pentru figur'a poetica de care se ocupa.

Musicale noue. La Táborszky și Parsch în Budapesta a aparut: „Komoly ábránd“ pentru pian de Thern Károly, prețul 1 fl. 20 cr.

Biserica si scóla.

Dieces'a Oráđii-mari. În ședința dela 24 l. c. a consistoriului ținut sub presidiul Pr. SSale parintelui episcop diecesan Mihaiu Pavel, parochi'a Careiul-mare s'a conferit protopopului George Marchiș; dl Samuil Sabó renunciând la parochi'a Er-Chiniz, care i s'a conferit nu de multu, acést'a s'a dat protopopului de Bel George Oros; dl Antoniu Pop renunciând la parochi'a Vedreș-Abrani, acést'a s'a conferit profesorului gimnasial din Beiuș, dl Ioan Clintocu.

Gimnasiul din Beiuș. Ratiociniu public. (Urmare.) Prin dl colectante Axentiu Gaita subjude reg. în Faget odata pentru totdeuna: Sp. DD. Iuliu Petricu jude reg. 5 fl., Stefan Antonescu jude administ. 5 fl., Dem. Antonescu adv. 3 fl., Ioan Budințianu adv. 3 fl., Vas. Nemoianu preot 1 fl., Vasiliu Țeranu preot 1 fl., Ioan Janculescu 1 fl., Ioan Sudreșanu 1 fl., Axentiu Gaita 10 fl.; — din comun'a Vezend în decurs de patru ani în fia-care an: dela Rmul D. Georgiu Papp protop. 10 fl., Vasiliu Kiss 2 fl.; odata pentru totdeuna: Ioan Mureșanu 5 fl., Ilie Giranu 1 fl., Demetriu Indre 1 fl., Iosif Guttmann 1 fl., Demetriu Pap adv. 2 fl., Georgiu Pridea 57 cr., Preusu Petru 50 cr., Demetriu Coruosu 40 cr., Iuliana Erdei 20 cr., Demetriu Erdei 20 cr., apoi în bucate: Vasiliu Pridea 2 fl. 33 cr., Gavril Mureșanu 2 fl. 33 cr., Teodor Sfura 2 fl. 33 cr., Teodor

Pilca 2 fl. 33 cr., Georgiu Mureșanu 1 fl., Georgiu Behuia 1 fl., Georgiu Candrea 1 fl., mai mulți 11 fl. 68 cr.; — din comun'a Mediša odata pentru totdeuna: Irma Farcaș 50 cr., Ilca Farcaș 50 cr., Ioan Farcaș 2 fl., comun'a Mediša 1 fl., comun'a Solduba 1 fl.; — din Careiul-mare odata pentru totdeuna: Ignat Pazuchanicu preot rut. gr. c. 5 fl., biseric'a gr. c. rutena 10 fl.; — la olalta: 101 fl. 87 cr.; cu totul pâna acuma: 295 fl. 37 cr. și 741 fl. 50 cr. publicați în list'a subscrisului. (Va urmá.) *Silviu Reșeu.*

C e e n o u ?

Diet'a în ședința de luni a votat legea relativa la regularea cauzelor de controversa în comunele bisericesti gr. or.; apoi a suspendat dreptul de inmunitate al lui Verhovay, carele a scris niște articoli în contra militarilor, și a refusat suspinderea inmunității lui Gavril Ugron, carele asemene a scris în contra militarilor, înse recercarea de estradare n'a fost ajustata de ajuns. Marti s'a presintat legea pentru casatori'a civila.

Pregatiri pentru conferința din 12 mai. *La Orastia* alegatorii români din cercul Oraștiei vor ținé conferința la 2 aprilé; conferința e convocata de dl dr. A. Tincu președintele clubului și de dl N. Herlea secretariul clubului. — *La S. Sebesiu* alegatorii români din cercul S. Sebeș vor ținé conferința la 19/31 martie; conferința e convocata de protopopii Ioan Deacu și I. Tipeiu. — *La Reghin* alegatorii români din cercurile electorale Reghin, Grughin și Sanționa, vor avé conferința, convocata de dl președinte al clubului Patriciu P. Barbu, în 7 aprilé. — *La Abrud* dl A. Filip, președintele comitetului electoral din colegiul Abrud-Roșia, a convocat pe 27 martie pe alegatorii din parti'd'a naționala din cercul electoral Abrud-Roșia. — *La Seliste* alegatorii români din cercul Cristianul se vor întruni la consvatuire în 3 aprilé, convocați de dnii Florian și Nicolau Ivanu. — *In Igloodul-mare* alegatorii români din cercul cu acel nume, cari aparțin partidei naționale române, vor ținé conferința în 28 martie, convocata de protopopul Ioan Papiriu Pop.

Cale ferata din Orade la Vașcău. Ministeriul lucrărilor publice a dat concesiune dlui Ioan Erdélyi, locuitor în Beiuș, pentru ca sê póta face planul unei căi ferate vicinale, dela Oradea, prin Ceca, Sambașag, Pocola, Beiuș pâna la Vașcău. Acésta cale ferata, de cumva se va realizá, va fi salutata cu bucuria de populațiunea din acele părți, căci corespunde tuturor dorințelor, nu ca cea proiectata an pe la Salonta-Beiuș.

Petrecere. *La Jebel*, în comitatul Timișorii, la 7/19 l. tr. s'a dat un bal românesc în favorul șcólelor gr. or. din loc. Comitetul arangiator a fost compus din dnii: V. Pop, M. Loichița, V. Ciuta, D. Loichița, M. Sugariu, I. Dina, T. Marchece, I. Balan și M. Chie. Balul a reeșit bine. Venitul curat a fost 100 fl., din care se vor organizá șcólele, iér din rest se va face începutul unei fundațiuni școlare.

Procesul Petrar s'a desbatut în 9/21 martie la curtea cu jurați din Bucuresti. În urm'a verdictului de culpabilitate al juraților, tribunalul a condamnat pe Petrar la munca silnica pe 20 de ani, iér pe complicitii sei Grigore Patescu și diaconul Nicolae Cârlova la câte 9 ani de reclusiune, cu drept de recurs în cassatiune pentru câte trei acușaiți. Acușaiți aú declarat că fac recurs.

Despre „Pester Lloyd“. Societatea „Lloyd“ în Budapesta în septemán'a trecuta a ținut adunarea sa generala. În acésta s'a constatat, că diarul „Pester Lloyd“, cel mai respândit organ de publicitate în Ungari'a, în anul trecut a incassat ca abonaminte 249,604 fl., pentru inserțiuni 120,780 fl., la olalta 370,391 fl. Spesele s'aú urcat la 337,345 fl. Venitul curat al dia-

rului a fost 33,046 fl. Din această sumă, 16,408 fl. compert în sarcinilor redacțiunii și ai administrațiunii.

Un gust de maritat platit cu 40 napoleoni. O baba, în vârstă mai bine de 60 ani, având gust de a se marita, își spunea mereu gustul pe la vecini, laudându-se tot de odată că are și bani de a aduce ca zestre viitorului ei barbat. Un bun prieten și vecin al ei i găsește un mire, nici mai mare nici mai mic de 25 ani, și vine cu dânsul la babă. Învoindu-se și voind ginerele să veda banii, ce i va da ca dota, babă scoțete două fișicuri cu câte 20 napoleoni și i dă în mână viitorului soț ca să-i constate de nu sînt falsi; acesta, constatându-i, i întorce babei dîcîndu-se-i pue bine și să-i dea după cunună. Trec zile peste zile și mirele nu se mai vede. Babă oftînd după dânsul, se duce la lada să-i veda banii, cari i procurase un ginere așa de tiner, dîcîndu-se — negreșit în sine — că, deca va perde pe acesta, tot ei i vor gasi un altul; care înse fu spaimă ei cînd defăcînd fișicurile, găsește, în loc de napoleoni, piese de 2 bani noi, noulețe. Se înțelege de sine, că mirele primise cu dibăcia dotă, renunțînd la fidațata. În desperarea îndoită perderi babă alerge la primar, care înaintea afacerii tribunalului. Mai zilele trecute înfașurarea acestui proces eră să aiba loc, dar babă vedîndu-se devenita subiectul unui ris general, a cerut tribunalului închiderea acțiunii ce o facuse numai vecinului — căci cum se scie porumbelul sburase — declarînd, că nu mai are nici o pretențiune. Acăsta, scrie „Românul”, s'a întemplat într'un sat din pregiurul orașului Pietra în Români'a.

Un duel de spirit. Mai zilele trecute se pledă la secțiunea I, trib. Prahova, în Români'a, un proces important. Dl avocat G. care-i place a-si rade mustățile, fiind întrerupt de adversarul seu dl S. care-si cultiva pră mult mustățile, roga pe dl președinte ca să intervina pe lînga dl S. să respecte cuvîntul, fiind că nu a fost atent la cele ce a spus, ocupându-se cu întînderea mustăților dsale. Dl S. cu mult spirit se aperă, ripostînd: da! me ocup cu mustățile, pentru că am cu ce, faceți și dv. acăsta, deca puteți. Mi se pare înse că le regretați, fiind că nu le aveți!... Ve puteți imagina, ce impresiune a produs în sală audienței tribunalului acest joc de cuvinte! Au ris cu toți!

Sciri scurte. *Vice-comitele Timisiorii*, dl Atanasiu Răcz, a emis un circular către subalternii sei, pentru ca aceia să se pnumere la poeziile lui Kiss József. — *La Posion* o copila tinera, dșor'a Ida Roth, fiic'a inspectorului de școle, a facut cu succes esamenul de maturitate. — *Nihilistii din Viena!* Acăsta scire s'a răspîndit septemân'a trecuta în capital'a Austriei, din cauza, că pe palatul ambasadorului rusesc s'a găsit niște proclamațiuni; poliți'a de atunci cauta pe faptuitori. — *Nunt'a moștenitorului de tron*, după informațiunile mai nouă, s'ar ține în lun'a lui maiu, înse nici acest termin nu pare a fi definitiv ficsat. — *Grușca*, episcop castrens, la dorința papei, a declarat, că va primi demnitatea de arhiepiscop al Vienei. — *Curtea regescă* la începutul lui maiu va vini la Budapesta, unde va petrece câteva septemâni. — *La Kun-Sz.-Márton* în Ungari'a poporul a pefugat din primaria autoritatea, pentru că acăsta l'a silit să lucreze la redicarea dîlmelor în contra esundării, limiscea s'a restabilit prin asistinta militara.

Cronic'a lumiei.

Regin'a Elisabeta, la un'a din vînatorele sale mai nouă din Angli'a, întrebata de o dama, că pentru ce se afla încungurata numai de barbați, ier de femei nici odată, după „Figaro” din Paris ar fi respuns aceste cuvinte: „Îmi place să fiu cu domni acăstia, nu pentru că ei sînt barbați, ci pentru că nu-s femei”.

Moștenitorul de tron Rudolf, terminându-si caletori'a în Egipt, în septemân'a acăsta a plecat spre pământul sânt. În Egipt arabii pretotindene l'au primit cu multa curiositate, sperînd că vor vedé un clironom îmbracat în pompa mare; mare fu înse mirarea lor, zărind pe moștenitorul de tron îmbracat simplu în costum tiroles sur, cu ciorapi suri, cari, după obiceiul tiroles, acoper picîorele pâna 'n sus de genunchi. Nôptea dormia în corturi improvizate și traia ca ori care caletor african.

La Nizza s'a întemplat o mare nenorocire în 23 l. c. Teatrul de opera italiana s'a aprins și a ars. Focul s'a escat prin esplosiunea gazului. Pâna 'n alta și după miédădi 63 de cadavre s'a scos din ruine.

Osemintele țarului sâmbeta înainte de miédădi s'a transportat cu mare pompa în biseric'a fortareței Petru-Pavel. Vineri înainte de miédădi, după datina strabuna, s'a publicat poporațiunii program'a ceremoniei. Niște heroldi, în costum antic, ântăiu din pört'a edificiului, apoi în felurite părți ale orașului au cetit ordinul țarului III, conform căruia osemintele țarului se vor transporta sâmbeta în biseric'a Petru-Pavel, unde vor fi espuse spre vedere publica. Sâmbeta stradele, prin cari avea să tréca conductul, erau învescute în doliu, ier locuitorii îmbracați în negru. Pe tóta lini'a se postase un spalier tare de militari, ier unele ulicîore erau chiar închise; locuitorilor li eră interdis d'a-si da în chiria fereștile și balcönele și d'a primi vr'un străin în casa. Membrii consiliului comunal purtau grige de fia-care casa și garantau susținerea ordinei. Cortegîul funebru porni la unspredece ore din și din palatul de ierna, în trei-spre-dece grupe, înaintea fia-căreia un calareț ceremonial. În frunte mergeau oștașii, nobilimea, deputațiunile orașelor și provinciilor, apoi corporațiunile și societățile de sub protectoratul țarului, ministriile, consiliul imperial; după acăstia generalii beștrani duceau însigniele străine și rusesi ale țarului, sabi'a și cele șese coröne; urmă preoțimea, carul mortuar tras de opt cai și încungturat de opt-spre-dece generali, după trasura șese-deci de cadeți și în urm'a acestora viniă țarul, marii-duci, principele de Edinburg, principele Bulgariei, moștenitorul de tron de Mecklenburg-Schwerin, și demnitarii curții. Țarin'a și fiic'i ei dimpreuna cu archiducesele în trasure încheiau cortegîul, care abiă peste o ora ajunse la locul destinat. Principele Dolgorucki nu facu parte din procesiune, dar în biseric'a dîns'a fu de fața. Cât timp ținîu cortegîul, tunurile bubuiau, ier lampele de pe strade aprinse, erau trase în vel. După trecerea convoiului poporul culesse de pe strada drept suvenir crengile de brad.

Sciri străine. *La Roma* s'a instituit un comitet, care a decis, ca la 1885 să aranjeze acolo o esposițiune internațională; președinte onorar s'a ales principele de Aosta. — *La Paris* la banchetul comunardilor un orator a provocat pe membrii să ucidă pe Gambetta. — „*Să ne despartim!*” nou'a piesa a lui Sardou în septemân'a trecuta s'a jucat a sut'a ora la Paris; acăste o suta de represintațiuni au produs autorului un vinit de mai bine de jumetate milion de franci.

Sciri din Petersburg. *Incoronarea noului țar* se va face numai în lun'a lui septembrie, cînd va trece terminul de doliu, și anume în Moscva, unde apoi curtea va remăne pâna la finea anului. La Petersburg s'a și răspîndit scirea, că curtea dora se va mută definitiv la Moscva, și Petersburg va încetă d'a fi capital'a Rusiei. — *Un manifest al țarului* deja a și întarit constituțiunea Finlandei. Se dice, că acusi va aparé un ucas, care va permite, ca și represintațele provinciale rusesi să se pōta ocupa de afaceri publice. Ast'a scire înse cauta să fia primita cu tóta rezerv'a, căci diarelor li s'a și interdis d'a scrié despre constituțiune.

— *Loris-Melicoff* după comiterea atentatului numai decât a grabit la moștenitorul de tron și și-a dat dimisiunea, căci nu și-a împlinit bine datori'a; înse Alexandru III l'a îmbrăcișat și l'a rugat să-și țină postul, și fiind că Melicoff esită, chiamă pe țarin'a, și la rugarea acesteia contele își retrase dimisiunea. — *Cercetările politiale* se continua cu cea mai mare diligență; la Kronstadt s'a arestat planitorul atentatului cu min'a din strad'a gradinelor, la Cobozoff, despre care s'a constatat, că este unul din capii nihilistilor și anume Orloff. Ceialalți complici ai atentatului: Rusacoff, Michailoff și dn'a Hesse-Helfmann, terminându-se instrucțiunea procesului lor, au fost traduși înaintea tribuna-

lului, și scrisorile se predetera procurorului Murawieff; înse procesul se va pertractă numai după înmormântare. — *In locul unde s'a comis atentatul* zac mulțime de flori și cununi pe cari le duce acolo poporul; sâmbeta s'a început și edificarea bisericei provisorie comemorative. — *Feodoroff*, prefectul poliției din Petersburg, a fost dimisionat, și în locul lui s'a numit Baranoff, prefectul poliției din Covno. — *La Moscva* consiliul municipal a decis s'aredice statua țarului în Creml.

Proprietar, redactor răspunzător și editor :

IOSIF VULCANU.

INSERȚIUNE.

Scos din gur'a mortii.

În orașelul Shawforth, lângă Rochdale, trăia un om, a cărui ocupațiune eră a curății gropile din cercurile minelor. Acela eră tare și puternic, și suportă cele mai grele strapăție, până când și el, ca cei mai mulți de clas'a sa, a început a tentă provedința, încordându-si puțin mai mult decât permite cea mai sănătoșă constituție corporala a omului.

Acest barbat a devenit înainte cu doi ani jertf'a unei bôle, care i-a sdruncinat cu totul constituțiunea. Până aci avisat întru susținerea sa și a familiei sale, la puterile lui fisice, și la diligența lui neobosita, acum observă cu întristare că isvôrele susținerii sale încep a secă, și că agonisarea lui modesta, fructul lucrului seu, începe a se consumă, lasând intrare libera lipsei nesuportabile. Din morbul lui se nascura cu incetul alte și alte morburi, până ce în fine amicul nostru deveni o ruina de om, așa cât abia se mai putea mișcă din loc; asthm'a și rheumatismul îl cuprinsera în mesura atât de cumplita, în cât abia mai putea resuflă.

De ôra-ce eră pré superb, pentru ca să cerșesca, de alta parte înse miseri'a estrema îl constringea a câștigă ceva, pentru ca să nu môra de fôme împreuna cu famili'a sa, amicii binevoitori i-au câștigat un lucru ușor, (carele acum se îndeplinesce prin fetițe). Înse ori cât de ușor eră acest lucru, neputințele barbatului odinioara atât de tare și musculos. L'au constrins pe acest'a a renunția la a cel lucru, aruncându-l est mod în abisul desperațiunii. Decât câștigarea nutrementului, i-a fost înse și mai grea mistuirea aceuia, de ôra-ce organele lui de mistuire erau atacate, și precum se parea sdruncinate fără nici o speranța de a se vindecă. Durerile stomacului seu erau cumplite, și medicii nu-i puteau câștigă alinare.

În starea acest'a trista a primit dela unii amici îngrigiti un pamflet, care laudă ênsușirile bune ale extractului lui Shaker pentru vindecarea Dyspepsiei și a morburilor de acest gen. Ca omul ce e aprôpe de înnecare, și se lêga de un paiu, așa a primit și morbosul nostru medicamentul oferit. Ori cine va înțelege, că pacientul pe acest timp nu eră decât un schelet formal; înse prin folosirea extractului lui Shaker și-a recâștigat sănătatea și puterile și s'a smuls din gur'a mortii. Rheumatismul și asthm'a, și urmările mistuirei sdruncinate așa dicend cu totul, au disparut curênd, pentru a nu se mai ivi, iêra după câteva luni, omul nostru eră deja în stare a urmă de nou ocupațiunii sale, și a împlini cele mai grele lucruri, cari de vre-o douë-spre-șcece luni dela însănătoșarea sa, le continua în tôte zilele.

Fia-care trebuie să admită, că acest'a a fost o cura admirabila, care pôte fi constatata, căci poștariul, seu ori-care alt barbat de frunte din Shawforth, va puté întari adevêrul celor șise mai sus. Omul respectiv se numesce Thomas Briggs, și locuesce în Peel Terrace, Shawforth lângă Rochdale, în Anglia.

Casul de mai sus nu e isolat și unic, pentru că tot acel extract a avut rezultatele cele mai admirabile, și dêca cetitorii poftesc doveđi, sê-mi scrie, și le voi comunica sute de casuri, cari asemenea vor probă valôrea extractului lui Shaker.

În Engliter'a s'au vëndut în anul 1880, mai fără de nici o anuniare, aprôpe la un milion (1.000.000) de sticle din acest medicament; acest'a trecere însemnata a fost cu deosebire rezultatul comendațiunilor acelor barbați, cari au tras folos din întrebuintarea acestei medicîne, și din recunoscința au enarat faptul amicilor lor și altora. De asemenea trecere enorma în timp atât de scurt âncea nu s'a bucurat atare medicament în nici o țera, din ce nu se pôte deduce alt'a, decât aceea ce întru adevêr e așa — că medicin'a are valôre adevêrata.

👉 **Deposite sânt în Oradea-mare (Nagyvárad): la GEORGIU NYIRI și la farm. miserenilor.** 👈

În Arad Mat. Rozsinyai; Aszód; Dosza Arpad; Budapesta: Ios. de Török, farm. în strad'a regelui nr. 7; B-Csaba: Béla Varságh, E. Badits; Dobrițin: Dr. Emil Rothschnek, Victor Vécsey, Ferd. Göttl; Dorozsma: Carol Kansag; Duna-Földvár: Ios. de Pap; Ercsi: Ioan Kuruç; Becéce rec-mare: R. Mencser; H. N. Vászárhely Iul. Kiss, Högyész Emeric Tery, Iászsis-Er Ios. Mlatz, Kalocsa Carol Horváth, Karansebes I. F. Müller, Losonczech Kúchner Daniel, Makó Adolf Nagy, M. Kövesd Vilus Fridely, Maros-Vászárhely Bernády Daniel, Mühlbach I. C. Reinhart, Mágos Géza Szép, Nagy-Körös Coloman Tarkós, Nem. Czernya Carol A. Rzika, Nyiregyháza Em. Korány, Neusatz K. Grosinger, Oravicza A. C. Knobloch, Pancsova W. Graf, Petrozény Guido Gerbert, Semlin Carol Tretschtsik, Seghedin C. Barcsay, Albert Kovács, Szabadka Ios. Szigethy, Dr. Carol Joc, Szárcsa Carol Tanfy, Temesvar C. M. Jahner, strada Hunyadi, St. Tarcsay, Vêrșeș G. Bienerth, Zombor Emil Gallé.

Proprietar A. J. WHITE; agentura principala și en gros pentru Ungari'a, Transilvani'a și Croați'a la Ios. Török, farmacist în Budapesta, Király utca 12 sz.